

vele liefdadige instellingen, eene som van zestien millioen francs aan de gezamenlijke bedienden van hare reusachtige inrichting vermaakt had. De som, die aan ieder hunner werd toebedeeld, bedroeg van duizend tot tienduizend francs naar gelang van het aantal jaren dat de legataris in betrekking geweest was.

Na Mad. Boucicaut's dood zijn de zaken voortgezet in den vorm eener commanditaire vennootschap, en jaarlijks breidt zich de omzet uit. De laatste balans wijst een verkoop-cijfer van over de 100 millioen aan.

Het aantal mannelijke en vrouwelijke bedienden overschreidt vier duizend. Ongeveer 500 à 600 mannelijke en 150 vrouwelijke, wier familie meerendeels buiten Parijs woont, zijn gehuisvest ieder op eene afzonderlijke kamer; de eersten in een gebouw in de onmiddellijke nabijheid, de laatsten in de bovenverdiepingen van het ruime perceel tegenover de Bon Marché, waar zich de stallen bevinden. Voor het gezellig, onderhoudend en nuttig doorbrengen van den avond is alle zorg besteed.

De meisjes vereenigen zich in zalen, waar eene bibliotheek gevonden wordt, en waar zang en muziek beoefend worden; nu en dan hebben kleine feesten plaats — aan afwisseling en aangenaam verkeer is geen gebrek.

Behalve enkele hoofdbeambten, die hun middagmaal in hunne familie gebruiken na het sluiten der magazijnen, wordt het geheele personeel in het gebouw zelf gevoed. De inrichting van keukens en eetzaalen is zeer merkwaardig en aangezien op het uur van ons bezoek alles daar in vollen gang was, brengt onze geleider ons het allereerst naar de verdieping boven de verkoop-zalen, waar wij een eerste afdeeling het dejeuner zullen zien gebruiken.

Een maaltijd voor 3500 à 4000 hongerige magen te bereiden (want dat cijfer bereikt het aantal employé's) is geen kleinigheid! Met de grootste orde gaat alles in zijn werk, en in vier secties verdeeld begeeft ieder zich op het aangegeven uur naar de ruime lokalen, waar smaakvol toebereide schotels hem wachten.

Mijn vriend begint schik in onzen tocht te krijgen en werpt afgunstige blikken op de monsterketels, waaruit welriekende dampen stijgen. Het menu is bij den ingang der zalen opgehangen, zoodat ieder al dadelijk de twee gerechten kan uitkiezen, die zijn smaak streelen. De eerste zaal, die wij binnentreden, is het eenvoudigst en bevat een honderdtal ondergeschikten voor loopend werk. De tweede is van eene kolossale lengte en herbergt ruim zeshonderd bedienden. Bij het binnentreden neemt ieder den halven liter wijn in bezit, die voor zijn maal bestemd is, en voorziet zich aan een tweede buffet van den eerst uitgekozen schotel.

Op die wijze wordt de bediening aanmerkelijk vereenvoudigd. Met zijn gerecht in de eene, en zijn flesch wijn in de andere hand, neemt hij zijne plaats in en wordt later door de aanwezige knechts bediend van hetgene hij verder behoeft.

In de dames-afdeeling vinden wij ongeveer 150 exemplaren van de schoone